

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 1. juni 2108
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Bjarke Gano
Sagsnr.: 2018-0030-1109
Dok.: 745546

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 735 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. maj 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Per Nørhøve (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 735 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Kan ministeren i forlængelse af den tekniske gennemgang om strafferammer den 3. maj 2018 redegøre for, hvorvidt sandsynlighedsforsæt bliver anvendt i sager om uagtsomt manddrab og drab, og kan ministeren redegøre for, om passagerer i en bil der kører ræs på offentlig vej dermed kan idømmes straf for uagtsomt manddrab eller drab i det tilfælde chaufføren rammer andre sagesløse personer i trafikken?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Alle forsætsgrader kan anvendes i sager om drab og drabsforsøg efter straffelovens § 237, herunder sandsynlighedsforsæt, dvs. tilfælde hvor gerningsmanden anser det for overvejende sandsynligt, at ofret vil blive dræbt. Det afhænger – som i alle andre straffesager – af en konkret vurdering af oplysningerne i den enkelte sag, om gerningsmanden må anses for at have forsæt til den pågældende forbrydelse, f.eks. den følge, at ofret bliver dræbt som følge af gerningsmandens handling.

I sager om uagtsomt manddrab efter straffelovens § 241 er det tilstrækkeligt, at gerningsmanden har handlet uagtsomt. Gerningsmanden kan således straffes, selv om han eller hun ikke har haft forsæt til, at en anden person ville blive dræbt.

Særlig hensynsløs kørsel kan i praksis forekomme i flere forskellige situationer, og der er i retspraksis flere eksempler på, at der er dømt for vold eller drab i forbindelse med bilkørsel, når der kan bevises det fornødne forsæt til vold eller drab hos gerningsmanden. Det kan eksempelvis være tilfælde, hvor gerningsmanden bevidst påkører en anden person for at ramme og eventuelt skade eller ligefrem dræbe den pågældende.

Som eksempel fra retspraksis kan nævnes dommen trykt i Tidsskrift for Kriminalret 2013, side 298, hvor tiltalte blev fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 245 om grov vold ved forsætligt med bil at påkøre en mand, der blev kastet over kølerhjelm og ned på gaden, hvilket medførte, at den pågældende fik hjernerystelse og blødning i hjernen. Retten lagde vægt på vidneforklaringer om, at tiltalte kørte direkte over vejen imod forurettede, der stod på fortovs-kanten, og at tiltalte herved havde brugt bilen som et våben.

I dommen trykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2008, side 441, blev to tiltalte fundet skyldige i dels drab, dels medvirken til drab ef-

ter straffelovens § 237, jf. til dels § 23. Den ene tiltalte kørte, efter tilskyndelse fra den anden tiltalte, op på et fortov og påkørte en mand, hvorefter tiltalte fortsatte kørslen med forurettede hængende på køleren ca. 400 meter, indtil tiltalte kørte frontalt ind i et træ, hvorved forurettede blev klemt mellem bilen og træet. Efterfølgende sparkede tiltalte forurettede flere gange i hovedet. Forurettede afgik senere ved døden på grund af forblødning fra de skader, han havde pådraget sig ved sammenstødet med træet.

I visse sager om særlig hensynsløs kørsel vil der – afhængig af de konkrete omstændigheder i sagen – ud over en overtrædelse af færdselsloven kunne være tale om en overtrædelse af straffelovens § 252 om forsætlig fareforvoldelse. Bestemmelsen omfatter blandt andet tilfælde, hvor gerningsmanden af grov kådhed eller på lignende hensynsløs måde volder nærliggende fare for nogens livs eller førlighed. I disse sager har gerningsmanden således forsæt til at forvolde fare for andre mennesker og er f.eks. klar over, at kørslen er farlig for andre, men det kan ikke bevises, at gerningsmanden herudover har forsæt til ligefrem at ramme eller skade andre trafikanter. Hvis gerningsmandens kørsel i disse tilfælde fører til, at en person bliver dræbt, vil der således kunne straffes for uagtsomt manddrab efter straffelovens § 241, men der vil ikke være det fornødne forsæt til at dømmes for drab efter straffelovens § 237.

Hvorvidt en passager i en bil, hvor føreren kører særlig hensynsløst, også kan straffes – f.eks. for overtrædelse af straffelovens § 252 – må vurderes efter de almindelige regler om medvirken i straffelovens § 23. Det skal således blandt andet kunne bevises, at passageren på den ene eller anden måde har medvirket til handlingen, f.eks. ved at tilskynde eller opfordre føreren til at køre på en bestemt måde. Der kan i den forbindelse henvises til dommen ovenfor fra 2008, hvor den ene tiltalt blev dømt for medvirken til drab (den pågældende var dog ikke passager i bilen, men havde opfordret den anden tiltalte til at dræbe forurettede).”